

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 189/2018-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom Mgr. Slavomírom Trnkócy, Gercenova 6/A, Bratislava, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 96/2016 z 28. júna 2017 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 127/2013 z 21. júla 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. októbra 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“),

zastúpenej advokátom Mgr. Slavomírom Trnkócyom, Gercenova 6/A, Bratislava, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 96/2016 z 28. júna 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 127/2013 z 21. júla 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 8 C 377/1997, v ktorom sa proti žalovanému domáhala zrušenia podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti bližšie špecifikovanej v žalobe. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 8 C 377/1997 z 18. septembra 2007 zrušil podielové spoluvlastníctvo sťažovateľky a žalovaného k predmetnej nehnuteľnosti a prikázal ju do výlučného vlastníctva sťažovateľky, ktorú zároveň zaviazal povinnosťou zaplatiť žalovanému z titulu vyporiadania spoluvlastníctva sumu 4 500 000 Sk.

Žalovaný podal proti rozhodnutiu prvostupňového súdu odvolanie, ktoré podaním zo 7. októbra 2008 vzal späť, v dôsledku čoho bolo odvolacie konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 12 Co 38/2008 zastavené. Sťažovateľka podala 3. marca 2009 podnet adresovaný okresnej prokuratúre, v ktorom žiadala, aby generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podal mimoriadne dovolanie z dôvodu, že okresný súd v rozsudku sp. zn. 8 C 377/1997 z 18. septembra 2007 konal svojvoľne, keďže pri určení sumy primeranej náhrady nevzal na zreteľ skutočnosti preukázané znaleckým posudkom a vyjadreniami viacerých realitných spoločností.

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) listom č. VI/2 Pz 208/09-15 z 27. mája 2009 podnet sťažovateľky odložila s odôvodnením, že proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 8 C 377/1997 z 18. septembra 2007 podanie mimoriadneho dovolania nie je možné, keďže 26. novembra 2008, teda ešte pred podaním prvého podnetu uplynula jednoročná lehota na podanie mimoriadneho dovolania.

Sťažovateľka následne okresnému súdu doručila 5. januára 2011 žalobu, ktorou sa v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 1/2011 domáhala náhrady škody, ktorá jej vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu tým, že generálna prokuratúra odmietla podnet na podanie mimoriadneho dovolania nezákonne, keďže v čase podania podnetu zostávalo do zákonného termínu na podanie mimoriadneho dovolania ešte 11 mesiacov.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 19 C 1/2011 z 5. októbra 2012 (ďalej len „rozsudok z 5. októbra 2012“) žalobu zamietol. O odvolaní proti rozsudku okresného súdu z 5. októbra 2012 rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom, ktorým rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne. Sťažovateľka podala proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, ktoré bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietnuté ako procesne neprípustné.

Sťažovateľka zdôrazňuje, že krajský súd nepodal relevantné odôvodnenie zamietnutia žaloby, pretože sa podľa jej názoru mal vysporiadať s právnou vecou a *„označiť presné ustanovenie ktorého zákona umožnilo generálnej prokuratúre odložiť podanie podnetu na mimoriadne dovolanie s odôvodnením, že podnet bol podaný oneskorene, t. j. po uplynutí lehoty...“*.

Citujúc rozhodnutie ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 178/2008, podľa ktorého zo žiadneho z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) nevyplýva povinnosť vyčerpať riadne opravné prostriedky pred podaním mimoriadneho dovolania, sťažovateľka argumentuje, že je zrejmé, že generálna prokuratúra postupovala nezákonným spôsobom. Podľa sťažovateľky platný a účinný právny poriadok generálnej prokuratúre *„dával možnosť zmeniť rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I podaním podnetu na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky, tá bola povinná sa vecou právne relevantným spôsobom zaoberať. Ved' právo na súdnu ochranu sťažovateľke negarantuje úspech v súdnom konaní, ktorého je účastníčkou, ale garantuje jej spôsob konania orgánu ochrany práva a to konania v zmysle platných právnych predpisov...“*.

Sťažovateľka namieta, že v konaní pred okresným súdom vedenom pod sp. zn. 19 C 1/2011 preukázala, že generálna prokuratúra nekonala v súlade so zákonom, pretože v čase podania podnetu na mimoriadne dovolanie bola v účinnosti *«novela č. 384/2008 Z. z. s účinnosťou od 15. 10. 2008, ktorou bolo ustanovenie § 222 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku doplnené o druhú vetu, podľa ktorej „lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania.“ Zároveň predložila súdu prvého stupňa dôkaz toho, že predmetné uznesenie krajského súdu o zastavení odvolacieho konania 12 Co 36/2008-369 nadobudlo právoplatnosť 09. 02. 2009, t. j. len o necelý mesiac skôr, ako sťažovateľka doručila podnet na mimoriadne dovolanie, a tak zostávalo celých jedenásť mesiacov na preskúmanie podnetu.»*.

Podľa sťažovateľky sa krajský súd nevyjadril k tomu, podľa ktorého ustanovenia právneho predpisu vznikla právna možnosť generálnej prokuratúry *„podnet na mimoriadne dovolanie odložiť s odôvodnením zmeškania termínu“*.

Najvyšší súd podľa sťažovateľky v napadnutom uznesení *„neuviedol ani jeden preukázaný dôkaz toho, že odvolací súd v konaní 8 Co/127/2013-106 splnil zákonnú povinnosť v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f) OSP a rozsudok presvedčivo na základe označených dôkazov zdôvodnil. Povinnosťou najvyššieho súdu bolo vypořadať sa s obsahom dovolania, v ktorom sa sťažovateľka domáhala svojho zákonného práva na označenie tých ustanovení tých zákonov, ktoré umožnili Generálnej prokuratúre SR odložiť jej podnet na mimoriadne dovolanie s odôvodnením, že uplynula ročná lehota na jeho podanie. Sťažovateľka naopak predložila dôkazy toho, že po doručení jej podnetu na GP SR zostávalo celých 11 mesiacov na preskúmanie jej podnetu. Odmietnutím sťažovateľkinho dovolania nevytvoril Najvyšší súd Slovenskej republiky objektívnu možnosť domáhať sa svojich práv, vyjadrovať sa ku všetkým skutočnostiam, porušil princíp kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní...“*.

Sťažovateľka ďalej namieta, že jej bolo znemožnené *„byť účastníčkou súdneho konania, v ktorom by boli zachované princípy práva na spravodlivý súdny proces“*.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie jej základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka si zároveň uplatňuje priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 10 000 € a úhradu trov konania v sume 374,81 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo

na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadná odlišnosť (m. m. IV. ÚS 195/07), čo umožňuje posudzovať ich namietané porušenie spoločne.

V súlade s čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Vychádzajúc zo svojej ustálenej judikatúry, ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti považuje za potrebné tiež zdôrazniť, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

II.1 K namietanému porušeniu práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Sťažovateľka namieta, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je nepresvedčivé a argumentuje, že najvyšší súd nesplnil svoju povinnosť vysporiadať sa s dovolacími námietkami obsiahnutými v jej dovolaní.

V súvislosti s preskúmaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v súlade s ktorou otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia

prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky (napr. II. ÚS 324/2010).

Po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa zaoberal procesnou prípustnosťou dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu podľa § 238 ods. 1 až 3 OSP, pričom dospel k záveru, že dovolanie z týchto dôvodov nie je procesne prípustné.

Sťažovateľka v dovolaní proti napadnutému rozsudku krajského súdu zdôrazňovala, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočné, nepresvedčivé a nezohľadňuje predložené dôkazy. Reagujúc na tieto námietky najvyšší súd poukázal vo všeobecnosti na stanovisko prijaté občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3. decembra 2015 pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP. Zdôraznil ďalej, že výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP.

Po preskúmaní predmetného spisu najvyšší súd v napadnutom uznesení uzavrel, že vo veci sťažovateľky konajúce súdy „*citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Žalobu zamietli z dôvodu nenaplnenia (viacerých kumulatívnych) zákonných predpokladov zakladajúcich zodpovednosť za škodu štátu. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že súdy svoje rozhodnutie neodôvodnili spôsobom priečiacim sa zákonu. V danom prípade treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Rozhodnutie odvolacieho súdu umožňuje preskúmať ako, na základe čoho a z akých dôvodov súd rozhodol. Podľa názoru odvolacieho súdu majú odôvodnenia napadnutých rozhodnutí zákonom vyžadované náležitosti (§ 157 ods. 2 O. s. p.), dovolateľka tak neopodstatnene namieta túto vadu*

konania. Vzhľadom na neprípustnosť dovolania, dovolací súd nemal možnosť zaoberať sa správnosťou vyslovených právnych záverov.“.

K sťažovateľkou uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. b) a c) OSP, na základe ktorých v jej veci konajúcim súdom vytýkala, že žalobu zamietli neopodstatnene, keď nesprávne právne posúdili otázku uplynutia jednoročnej lehoty na podanie mimoriadneho dovolania a nesprávne interpretovali § 221 ods. 1 OSP v spojení s § 372p ods. 1 OSP, najvyšší súd uviedol, že k takto uplatneným dovolacím dôvodom *„(vjadre opierajúcich sa o nesprávne právne posúdenie veci konajúcimi súdmi) treba uviesť, že dlhodobá rozhodovacia prax dovolacieho súdu vychádza z toho, že pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o uvádzaných dovolacích dôvodov... je možné až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné, o tento prípad ale v prejednávanej veci nešlo“.*

Na základe citovaného potom najvyšší súd v napadnutom uznesení uzavrel, že na sťažovateľkou uplatnené dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) a c) OSP nemohol prihliadať.

Vychádzajúc z uvedených skutočností, najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie sťažovateľky je procesne neprípustné, a preto ho odmietol v súlade s § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku.

Posudzujúc uvedené skutočnosti, ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení ústavne konformným spôsobom zaoberal kľúčovými dovolacími námietkami, ktoré sťažovateľka uplatnila vo svojom dovolaní, pričom právne závery, ktoré k nim zaujal, sú primeraným spôsobom odôvodnené a zodpovedajú obsahu a zmyslu právnych noriem, ktoré najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní aplikoval. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je preto podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a nesignalizuje takú príčinnú súvislosť medzi ním a sťažovateľkou označenými právami, ktorá by zakladala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj napadnutým rozsudkom krajského súdu. V nadväznosti na túto skutočnosť, riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti rešpektujúcou rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (m. m. rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolská a Zvolský v. Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54) a vychádzajúc zo svojej (už) ustálenej judikatúry, ústavný súd v prvom rade uvádza, že v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania považuje lehotu na podanie sťažnosti ustanovenú v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v zásade za zachovanú (s výnimkou prípadov, kde to konkrétne okolnosti posudzovanej veci zjavne vylučujú) aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu, ak bola táto lehota dodržaná vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu dovolacieho súdu (m. m. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, IV. ÚS 394/2013). Keďže v posudzovanom prípade sťažovateľka podala sťažnosť vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu včas, nemohol ústavný súd odmietnuť sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu ako podanú oneskorene.

Podľa sťažnostnej argumentácie sťažovateľky je napadnutý rozsudok krajského súdu nedostatočne odôvodnený, keďže odvolací súd jej nedal odpoveď na otázku, podľa ktorého ustanovenia právneho predpisu vznikla právna možnosť generálnej prokuratúry „*podnet na mimoriadne dovolanie odložiť s odôvodnením zmeškania termínu*“.

Z napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením prvostupňového súdu, ktorý podľa názoru odvolacieho súdu dospel správne k záveru, že sťažovateľka nepreukázala splnenie zákonom ustanovených predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to existenciu nesprávneho úradného postupu, vznik škody a ani príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom. Stotožnil sa aj so záverom prvostupňového súdu, podľa ktorého nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemôže spočívať v pochybení orgánov prokuratúry spočívajúcom v (nesprávnej) citácii zákonného ustanovenia a ako správny krajský súd potvrdil aj názor prvostupňového súdu o tom, že na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom v zmysle § 243e a nasl. OSP nie je právny nárok.

V podstatnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu sa uvádza:

«Navrhovateľka v návrhu uviedla, že Generálna prokuratúra SR sa dopustila nesprávneho úradného postupu tým, že sa odmietla zaoberať jej podnetom na podanie mimoriadneho dovolania z dôvodu uplynutia zákonnej jednoročnej lehoty na podanie mimoriadneho dovolania, pričom prokurátorka [REDAKOVANÉ] v liste z GP zn. VI2 Pz 208 09-15 zle citovala ust. § 372p ods. 1 O. s. p., keď uviedla, že „na konanie začaté pred 15. 10. 2008 sa použijú právne predpisy účinné do 15. 10. 2008“ a správna citácia mala byť: „na konanie začaté pred 15. 10. 2008 sa použijú právne predpisy účinné od 15. 10. 2008“, pričom novelou č. 384/2008 Z. z. účinnou od 15. 10. 2008 bolo ust. § 222 ods. 1 O. s. p. doplnené o druhú vetu, podľa ktorej „lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutiu, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania“. Uviedla, že podnet na podanie mimoriadneho dovolania podala dňa 02. 03. 2009, pričom odvolacie konanie bolo právoplatne zastavené dňa 09. 02. 2009, a preto jej podnet na mimoriadne dovolanie bol podaný včas.

Správne súd prvého stupňa navrhovateľkou tvrdený postup Generálnej prokuratúry SR pri vybavovaní podnetu navrhovateľky na podanie mimoriadneho dovolania skúmal na základe predložených listinných dôkazov z hľadiska jeho správnosti podľa príslušných ustanovení zák. č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.

V konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Generálnej prokuratúry SR pri vybavovaní podnetu na podanie mimoriadneho dovolania možno skúmať len dodržanie zákonom stanoveného postupu pri vybavovaní podnetu v zmysle cit. ustanovení, t. j. či bol podnet vybavený v zákonom stanovenej lehote, či bol podávateľ podnetu upovedomený o spôsobe vybavenia podnetu v zákonom stanovenej lehote, či prokurátor prešetril všetky rozhodujúce skutočnosti, ale nemožno v tomto konaní preskúmať meritórne dôvody nevyhovenia podnetu, a teda ani správnosť posúdenia, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu alebo či boli splnené podmienky na podanie opravného prostriedku - mimoriadneho dovolania.

V prejednávanej veci z predložených listinných dôkazov vyplýva, že na podnet navrhovateľky zo dňa 02. 03. 2009 odpovedala navrhovateľke Krajská prokuratúra v Bratislave listom zo dňa 03. 04. 2009 pod sp. zn. Kc 75/09-9 a následne na jej opakovaný podnet zo dňa 14. 04. 2009 odpovedala Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 27. 05. 2009 sp. zn. VI/2 Pz 208/09-15, pričom z obsahu tohto listu vyplýva, že Generálna prokuratúra SR sa zaoberala podnetom navrhovateľky, prešetrila rozhodujúce skutočnosti a upovedomila navrhovateľku, ako podávateľku podnetu, o spôsobe jeho vybavenia, a teda pri vybavovaní podnetu navrhovateľky postupovala v súlade s citovanými ustanoveniami. I keď v odpovedi na podnet navrhovateľky došlo zo strany Generálnej prokuratúry SR k nesprávnej citácii zákonného ustanovenia, správne súd prvého stupňa dospel k záveru, že len samotnú nesprávnú citáciu zákonného ustanovenia nemožno považovať za nesprávny úradný postup v zmysle cit. zákona. Námietky navrhovateľky týkajúce sa nesprávneho posúdenia uplynutia lehoty na podanie mimoriadneho dovolania, odvolací súd posúdil ako nedôvodné, pretože dospel k záveru, že aj v prípade, ak by Generálna prokuratúra SR nesprávne posúdila lehotu na podanie mimoriadneho dovolania, nemohla navrhovateľke vzniknúť v príčinnej súvislosti s týmto, hoci aj nesprávnym, posúdením ujma, keďže nemá právny nárok na podanie mimoriadneho dovolania, a pokiaľ by aj bolo mimoriadne dovolanie podané, automaticky by jej nezakladalo úspech v konaní vo veci samej, od ktorej skutočnosti odvodzuje svoj nárok na náhradu ujmy.

Záverom odvolací súd poznamenáva, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva nárok na určitý spôsob vybavenia podnetu, resp. sťažnosti, a preto nespokojnosť navrhovateľky, ako podávateľky podnetu so spôsobom vybavenia jej podnetu nezakladá

nesprávny úradný postup. Za stavu, keď Generálna prokuratúra SR relevantným spôsobom reagovala na podnet navrhovateľky, venovala mu pozornosť zodpovedajúcu jej povinnostiam vyplývajúcim jej z kompetenčného zákona a jej podnet neignorovala, nemôže len nesúhlas navrhovateľky s obsahom odpovedi na jej podnet založiť nesprávny úradný postup.

Správne preto súd prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľka v konaní nepreukázala základné zákonné predpoklady, potrebné na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom voči štátu, a to existenciu nesprávneho úradného postupu, vznik škody a ani príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym postupom.

Odvolaací súd dospel k záveru, že obsah odvolania navrhovateľky nie je spôsobilý spochybníť správnosť záverov súdu prvého stupňa z hľadiska ňou uplatňovaných odvolacích dôvodov, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu alebo by spochybnili správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie.»

Z citovanej časti napadnutého rozsudku krajského súdu možno podľa názoru ústavného súdu vyvodíť, že krajský súd v ňom dal odpoveď na všetky podstatné otázky, ktoré mali pre určenie splnenia zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup vo veci sťažovateľky konajúcich orgánov prokuratúry zásadný význam, pričom vzťah medzi skutkovými zisteniami a právnymi závermi krajského súdu na strane druhej je logický. Za týchto okolností nemožno považovať napadnutý rozsudok krajského súdu za zjavne neodôvodnený či ústavne neudržateľný.

V okolnostiach prejednávanej veci považoval ústavný súd za podstatné zdôrazniť, že aj s prihliadnutím na vlastnú rozhodovaciu činnosť a berúc do úvahy právnú úpravu inštitútu mimoriadneho dovolania obsiahnutú v príslušných ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku (a v súčasnosti aj v Civilnom sporovom poriadku) je mimoriadne dovolanie mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorého využitie patrí výlučne generálnemu prokurátorovi. Z uvedeného zároveň podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb

na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť, keďže je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie (m. m. I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05).

Ústavný súd sa preto nemôže stotožniť s argumentáciou sťažovateľky, podľa ktorej ňou tvrdené *„nesprávne vyhodnotenie podmienky dodržania lehoty pre podanie mimoriadneho dovolania“* je postačujúce pre vyvodenie nespochybniteľného záveru, podľa ktorého bol generálny prokurátor s určitosťou povinný podnet sťažovateľky vyhodnotiť ako opodstatnený, a teda v predmetnej veci mimoriadne dovolanie aj podať, čo by zároveň odôvodňovalo záver všeobecného súdu o existencii nesprávneho úradného postupu.

Už len pre úplnosť považuje ústavný súd za dôležité poukázať aj na stanovisko jeho pléna sp. zn. PLZ. ÚS 3/2015, v zmysle ktorého rešpektujúc princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím, zohľadňujúc princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ako i výnimočnosť mimoriadneho dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku podávaného generálnym prokurátorom, je jeho prípustnosť v civilnom konaní akceptovateľná za podmienky vyčerpania všetkých zákonom dovolených riadnych, ako aj mimoriadnych opravných prostriedkov, ktoré mal účastník konania k dispozícii a ktoré mohol účinne využiť na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov.

Rovnako najvyšší súd následne 20. októbra 2015 vydal spoločné stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k prípustnosti mimoriadneho dovolania v zmysle § 243e až § 243j OSP, v ktorom vychádzal z už citovaného stanoviska pléna ústavného súdu, ako aj z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach DRAFT-OVA, a. s., proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 72493/11, rozsudok z 9. 6. 2015) a PSMA, spol. s r. o., proti Slovenskej republike (sťažnosť 42533/11, rozsudok z 9. 6. 2015).

Reflektujúc už citované názory, ústavný súd uzatvára, že odkaz sťažovateľky na už prekonanú judikatúru ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 178/2008, podľa ktorej zo žiadneho z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva povinnosť vyčerpať riadne opravné prostriedky pred podaním podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, je zjavne nesprávny.

Keďže z konkrétnych okolností posudzovanej veci vyplýva, že sťažovateľka odvolanie proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 8 C 377/1997 z 18. septembra 2007 nepodala a žalovaný svoje odvolanie proti citovanému rozhodnutiu podaním zo 7. októbra 2008 vzal späť, v dôsledku čoho bolo odvolacie konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 12 Co 38/2008 zastavené bez meritórneho prejednania veci, je zrejmé, že nebola splnená ani podmienka vyčerpania všetkých riadnych opravných prostriedkov, ktoré boli k dispozícii na účelné domáhanie sa ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania (resp. strán sporu) ako nevyhnutného predpokladu pre orgány prokuratúry sa podnetom na podanie mimoriadneho dovolania zaoberať z vecného hľadiska a preskúmať opodstatnenosť jeho podania. Aj z uvedeného dôvodu sa ústavný súd stotožňuje so záverom krajského súdu, podľa ktorého boli námietky sťažovateľky týkajúce sa nesprávneho posúdenia uplynutia lehoty na podanie mimoriadneho dovolania posúdené ako nedôvodné.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje, že námietky sťažovateľky nesignalizujú, že by sa krajský súd v napadnutom rozsudku dopustil takého pochybenia, ktoré by umožnilo ústavnému súdu po prijatí sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu reálne dospieť k záveru, že nimi došlo k porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, resp. jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní aj časť sťažnosti smerujúcu proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2018